

VOORWAARTS Jaarverslag 2022

Doelstelling, Missie en Visie:

Statutaire doelstelling: Het bevorderen van de culturele participatie van de inwoners van de gemeente 's-Gravenhage en die van Stadsdeel Centrum in het bijzonder. Het creëren van een ontmoetingsplaats voor bewoners en al dan niet professionele groepen en artiesten. Het bevorderen van de ontwikkeling en presentatie van lokaal talent. Het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

DOE HET ZELF, DOE HET SAMEN!

In De Vaillant beleef, maak én proef je de cultuur van het nieuwe Nederland op het podium, in de organisatie en in de keuken. Wij zien het als onze taak om een uitnodigend theater te zijn voor alle Hagenaars, met name in stadsdeel Centrum. Vooral de cultuur van bewoners en talenten uit de Schilderswijk en Transvaal vervult daarin een hoofdrol. We gaan graag over grenzen, die van onze wijken en van de stad Den Haag. We zoeken de uitdaging waar andere podia tevreden zijn. Zo maken we ruimte voor mensen en podiumkunsten die nog geen plek hebben in het culturele bestel van stad en land.

Participatie is het sleutelwoord. Iedereen die mee wil doen wordt in De Vaillant uitgedaagd om zich te presenteren. Van een stap naar het podium tot een sprong naar het wereldtoneel of gewoon een fijne werkplek: De Vaillant is een professioneel, wereldwijd theater met een breed cultureel perspectief. Kleurrijke artiesten en meerstemmig publiek maken De Vaillant inclusief en bereikbaar voor iedereen, we stellen daarmee graag een voorbeeld voor anderen.

Want van kunst en cultuur word je rijker, als je het zelf doet, maar vooral als je het samen deelt.

De Vaillant is hét meemaak - theater van de nieuwe Nederlandse cultuur. Maak het mee!

ONTMOET ELKAAR

Bij De Vaillant kun je inspireren of geïnspireerd worden. Leer nieuwe stijlen kennen en ontmoet elkaar. Het theater is ook een plek om koffie te drinken, een broodje te eten of te studeren.

MAAK HET MEE!

De cultureel diverse bevolkingssamenstelling van de Schilderswijk en Transvaal is een voorbode van de ontwikkelingen in de grote steden. In een tiental jaren neemt de culturele diversiteit ook daar toe van 50 naar 90% zoals nu al in onze wijken. De groeiende armoedekloof tussen de stad en onze wijken snijdt mensen in de Schilderswijk en Transvaal nog verder af van het rijke stadshart. Een sterk cultuurhuis dat podium biedt aan amateur- en topkunst én aan

talentontwikkeling op alle niveaus, draagt bij aan emancipatie van bewonersgroepen en verrijking van stedelijk aanbod.

Aan het einde van 2022 sluit De Vaillant trots maar niet ongeschonden het jaar af. Ondanks torenhoog ziekteverzuim en een financieel tekort en ondanks de gevolgen van internationale crises is een stevig programma met en voor de bewoners van onze wijken gerealiseerd. Terwijl de cultuursector haar publiek deels opnieuw moet opbouwen, trok De Vaillant 27.000 bezoekers in amper acht maanden tijd, vergelijkbaar met 2019. Aan het einde van het jaar kijkt De Vaillant vooruit naar haar tienjarig bestaan en de kansen voor de toekomst. Deze zijn eind 2022 vastgelegd in een visiedocument en in maart 2023 gepresenteerd aan de wethouder van Cultuur.

Met 740 programma's, 27.000 bezoekers en ruim 1.800 eters in het sociaal restaurant was De Vaillant in de maanden waarin het in 2022 open kon en mocht zijn redelijk terug bij cijfers uit 2019.

Het menselijk kapitaal van De Vaillant, het team, werd door Corona, maar ook door het uitbreken van een griepepidemie en ernstige ziekte zwaar getroffen. Tijdens operationele weken waren altijd twee a drie medewerkers ziek. Met circa 12 fte is dat een onmogelijke opgave. Met inhuur van tijdelijke krachten, inventiviteit en met heel hard werken zijn met name in het laatste kwartaal meer programma's gerealiseerd dan ooit tevoren. Bijdragen uit het Coronaherstelfonds maakten mogelijk dat veel talenten zichzelf en hun programma's konden ontwikkelen. Dit zet zich in 2023 voort.

Ook door veelvuldig uitvallen van artiesten en partners, was het in 2022 niet mogelijk om grote projecten te starten en werden ook kleinere doorgeschoven. Daarmee zijn ook budgetten naar 2023 doorgezet. Het betekent dat een deel van de vaste personeelslasten hiermee niet gedekt konden worden. Dit samen met torenhoge inflatie en de inhuur van personeel maakt dat De Vaillant zowat alle weerstandsreserve heeft opgebruikt.

Door een wisseling van de wacht kon De Vaillant in 2022 een nieuwe, doorgewinterde zakelijk leider aannemen, een rijkdom die in crisisjaren als geroepen komt. Met nieuwe inzichten is een start gemaakt met een herschikking van functies en vol gas ingezet op fondsenwerving. Desondanks was 2022 een vuurdoop.

Ook het bestuur van De Vaillant bleef niet onaangeraakt. Mede door ziekte heeft het in 2022 slechts vier keer voltallig kunnen vergaderen. Dit is opgevangen door bilateraal overleg. Zo was het bestuur toch hands-on en in control. Eind 2022 kondigde een bestuurslid aan te vertrekken wegens andere verplichtingen, wat samen met de toch al beperkte samenstelling aanleiding is om vanaf begin 2023 de samenstelling en werkwijze van het bestuur door te nemen en voor eind 2023 nog beter te laten voldoen aan de diverse codes (Cultural Governance, D&I) en de WBTR.

Voor de zomer was De Vaillant vier weken gesloten voor werkzaamheden ter voorkoming van lekkages. Samen met de eerste maanden van 2022 in volledige en gedeeltelijke lockdown, amper

3/4 van de beschikbare tijd operationeel geweest. Waar het kon, heeft het een golf aan activiteiten van derden gefaciliteerd of deze zelf geprogrammeerd.

In 2022 is eens te meer duidelijk geworden dat De Vaillant te krap in haar jas zit. Eenmalige projectgelden dragen bij aan de dekking van vaste kosten en de te kleine zalen maken werkelijke professionalisering van het podiumprogramma een illusie. De behoefte aan een grotere zaal en organisatorische capaciteit die aansluit bij de richtlijnen voor professionele kunsten van Fonds Podiumkunsten, voldoende budget voor personeel en broodnodig programma en toerusting om niet alleen in huis maar ook in de wijken aanwezig te zijn.

De Vaillant is behalve een gebouw vooral een team van medewerkers die met kennis van zaken, creativiteit en empathie werken aan de presentatie van programma's, talentontwikkeling en service. Na twee jaar Corona, waarin het team behoorlijk onder druk stond, was 2022 een jaar waarin gezocht werd naar bestaande en nieuwe routines en omgang met elkaar. Tegelijk was 2022 ook een jaar waar, mede door tijdelijke subsidieregelingen, nieuwe werkvormen konden worden uitprobeerd en makers kansen kregen die anders niet mogelijk maken.

De Vaillant zit te krap in haar jas. Het gebouw, ooit bedacht als kleinschalig amateurpodium en wijkmuseum, het team, dat net genoeg formatie heeft om anderen te faciliteren en een budget waarvoor impresariaten hun neus ophalen is meer nodig. Met 740 programma's en ruim 27.000 bezoekers zo net na Corona toont De Vaillant een urgentie voor groei.

Op gebied van programma, communicatie en organisatie laten we in dit jaarverslag graag medewerkers zelf aan het woord:

PROGRAMMA

2022 was een bijzonder jaar omdat we nieuwe wegen zijn ingeslagen.

We hebben heel veel geëxperimenteerd op het gebied van filmen. Begin dit jaar hadden we de camera apparatuur aangeschaft en elk programma werd toen nog gelivestreamd. Bij Voetnoot* hadden we het al een paar keer toegepast. De Rode zaal werd maandelijks omgetoverd tot een televisie opnamestudio. Met mijn film achtergrond vond ik dat geweldig. Het werken met camera's; kijken hoe alles eruit ziet op beeld. Het inrichten van een filmset en alles wat daarbij komt kijken. (LR)

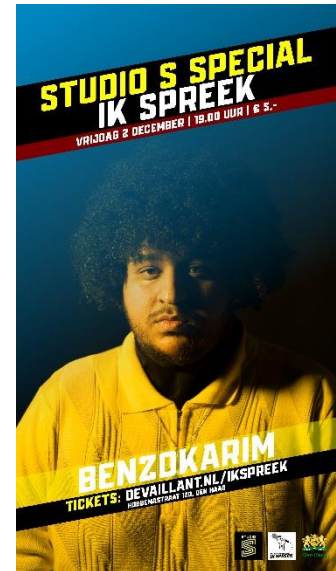
Livestreaming en film

We gingen daarmee een stapje verder tijdens vrouwendag. We hadden toen bedacht om een 'all female' concert van Studio S te livestreamen. De regie werd dit keer opgebouwd in een aparte ruimte met meerdere schermen en geluidsapparatuur. Het zag er naar mening heel professioneel uit. Inhoudelijk was het programma ook wel een uitdaging. De vrouwen op podium hadden nog geen ervaring met optreden en nu moesten zij alles geven

zonder de fysieke aanwezigheid van publiek. Heel vaak worden artiesten gevoed door energie van het publiek. Dat element ontbrak bij de livestream. De focus lag vooral op in het kijken en spelen met camera. We hebben de show meerdere keren gerepeteerd, omdat het programma in één stuk doorging. Hetzelfde kunstje hadden we in april '21 ook gedaan met de showcase It's a kind of Magic van Collins. Tijdens vrouwendag het jaar daarvoor hadden we ook een livestream, maar toen werd er in blokken opgetreden gedurende dag.

De cypher die ontwikkeld is door ex-collega en programmamaker Jamal Marengo past in hetzelfde straatje. Daarnaast experimenteerden we met podcastopnames. We zijn hier eerst mee begonnen met Studio S door het ook nog eens vast te leggen op beeld. Daarna er een vervolg aangeven met Voetnoot* en nu bieden we het ook als dienst aan voor externen. Dit zijn allemaal dingen die we voorheen als theater nooit hadden gedaan. Net als de workshop soundchecken en het aanbieden van programma zoals The Rehearsal Room op het gebied van film en acteren. Met het laatstgenoemde hebben we een nieuwe groep binnen gehaald. Via Glowdi met het programma *Ik Spreek* hebben we spoken word artiesten aan het theater weten te binden. Dit programma krijgt na de zomer van 2023 een vervolg.

De cirkel rond

Het is heel mooi om te zien dat we makers/artiesten van eigen kweek via Studio S nog een stapje verder hebben kunnen helpen in hun ontwikkeling. De Vaillant wil graag een springplank zijn en dan stopt het eigenlijk bij ons op het gebied van hun verdere ontwikkeling. Maar zodra zij hun andere kwaliteiten en talenten ontdekken naar mate zij ouder worden, komen ze terug bij De Vaillant voor coaching en begeleiding voor hetgeen waar zij nu mee bezighouden. Het cirkeltje is dan weer rond.

Kers op de taart

Voor mij persoonlijk was het concert in PAARD de kers op de taart. Het opzetten van een concert van begin tot eind en meedenken over de inhoud van de show. PAARD is toch wel het hoogste podium in Den Haag, iedereen wil daar optreden of iets organiseren. De samenwerking met Collins hierin was ook fijn. Je trekt heel veel samen op en je probeert ergens naar toe te werken. Ik heb het idee dat we elkaar wel goed aanvullen bij dit soort projecten.

Balanceren tussen faciliteren en programmeren

Als theater hebben we ook een stap gemaakt door meer evenwicht tussen zelf programmeren, faciliteren van anderen en in produceren samen met anderen aan te brengen. Door de coronamaatregelen konden we niet altijd veel publiek toelaten. Dit gaf ons feitelijk de ruimte om te experimenteren met het maandelijks aanbieden van theatervoorstellingen. Een wens die al in ons beleidsplan beschreven staat.

In de meivakantie deden we met Bon Dia van Izaline Calister; Historia en No Fear i.s.m. Zidtheater; Alles overwinnen van Nora via dPF. Na de zomer zijn we hiermee doorgaan met o.a. de voorstelling Fatima, Ayame met Black Harmony, Dobbe & de draak, Suwokono, Slakje en My religion doesn't define me. En met Immun hebben we een eigen voorstelling op de planken gebracht!

Nieuwe oogst

De afgelopen jaar hebben we veel samenwerkingen gehad. Het valt op dat we steeds meer zijn gaan werken met gastprogrammeurs. Onze sleutelfiguren denken steeds vaker inhoudelijk mee. Hieruit zijn mooie partnerships ontstaan. Chesney Giersthove, Glowdi Mbwete en Jamal Marengo hebben met hun programma een frisse wind laten waaien in de programmering van De Vaillant. Het resultaat is positief, want we hebben nieuwe bezoekers en talenten binnen gehad en ook weten vast te houden. Hizir heeft hetzelfde gedaan door Voetnoot* te introduceren bij zijn achterban.

Meer meer meer

Het is ook heel waardevol dat we Mouna Laroussi kunnen toevoegen aan ons netwerk. Haar theatershow en overige werk sluit heel goed aan bij De Vaillant. Ze wist nog niet van ons bestaan voordat ze werd geboekt. Ze heeft aangegeven vaker bij ons op het podium te willen staan. In 2024 komt ze terug met een try-out van haar nieuwe voorstelling. Black Harmony is ook een mooie samenwerking geweest en een goede toevoeging aan ons netwerk. Ook zij komen graag op korte termijn weer terug.

Van De Vaillant naar FunX

De samenwerking met een platenlabel in het kader van Vrouwendag vond ik ook heel waardevol. Studio S opent eigenlijk al jaren haar deur voor talenten buiten de wijk- en stadsgrens. Door deze samenwerking hebben we dat kunnen uitbreiden naar Rotterdam. De mannen en dame achter het label Visionairs werken met nieuwe en opkomende talenten. Een aantal van deze talenten repeteren regelmatig in De Vaillant op dinsdag; hebben meegedaan aan de workshop soundchecken. Een leuk feitje: 1 van de meiden die tijdens Vrouwendag voor het eerst in haar leven optrad heeft sinds deze maand een nummer 1 hit op funX met het nummer [Stemgeluid](#).

Leren met de Participatie Federatie

De bijeenkomsten van de Participatie Federatie en van de Cultuurankers hebben ons ook dichterbij elkaar gebracht. Het contact is echt warm; er wordt rekening met elkaar gehouden m.b.t. programmering etc. We kunnen inhoudelijk veel van elkaar leren en elkaar op de hoogte brengen van programma's/makers die wij niet kennen of snel tegenkomen, maar wel interessant voor De Vaillant kunnen zijn.

Meer aandacht

Onze programma's en samenwerkingspartners verdienen meer aandacht. Soms draaien we op de automatische piloot. Dat is efficiënt, maar tegelijkertijd ook een valkuil. Sommige relaties en programma's verdienen net iets meer aandacht. Dat gaat nu niet omdat we simpelweg de tijd er niet voor hebben. We zijn met zoveel andere dingen tegelijk bezig, omdat we op meerdere vlakken ondersteuning missen. We verwachten met een nieuwe aanvraag voor Ik Wil Die Zaal! in 2023 de ruimte te krijgen die nodig is.

Hizir en Zisan zijn twee personen die ik meer tijd en aandacht had willen geven.

Hetzelfde geldt voor Chesney Rach van de Rehearsal Room. Ik had graag vaker met hen willen zitten; er meer boven zitten met het behalen van deadlines. In feite iedereen waar we mee werken vraagt zelf, maar ook verdient meer aandacht. Bij programma's had ik wat meer focus willen leggen op aankleding; de boodschap naar buiten en de koppeling met andere programma's. In 2023 komt die ruimte hopelijk met een subsidie van het Fonds voor Cultuurparticipatie.

Van lockdown naar een marathon

2022 was het jaar dat we eindelijk de coronapandemie achter ons konden laten. Dit gebeurde uiteindelijk toch onverwacht en zo gingen we van een livestream, naar een anderhalve meter voorstelling, naar een vol PAARD voor de *Around the World* show van Collinsz Allday. Wat begon als een beperking, werd in vliegende vaart een marathon waar niemand helemaal klaar voor bleek.

Gebrek aan tijd

Tijd was en blijft het aller moeilijkst. Het vrij maken van tijd.; de tijd om relaties op te bouwen en te onderhouden; de tijd om de focus te leggen op een project; de tijd om een keer meer dan 100% te geven. Als theater willen we vaak heel veel (soms te veel) doen, maar daar is de tijd en mankracht niet (altijd) voor.

Een te overvolle agenda valt af in de toekomst. In overleg moeten we een grens bepalen en een maximum zetten op het aantal programma's en langlopende projecten. Maar liever nog kijk ik uit naar personele versterking.

COMMUNICATIE

Voor de afdeling communicatie kwam een beetje lucht door de tijdelijke uitbreiding van uren. Helaas was dit door ziekteverzuim minder vrij te gebruiken dan op voorhand gedacht.

Persona's

In 2022 startte de Gemeente Den Haag met een vervolg op het culturele publieksonderzoek dat een jaar eerder voor het eerst had plaatsgevonden. Aan de hand van postcodes en huisnummers werden bezoekers ingedeeld in een culturele publieksgroep naar het Whooz model. Voor het eerst in haar bestaan heeft theater De Vaillant zo data gedreven publieksinformatie ontvangen. De uitkomst was [gelukkig] niet verrassend, maar bevestigde wat wij al wisten: we bereiken 'onze' wijkbewoners en daarmee publieksgroepen die bijna nergens in Den Haag worden bereikt. Door de uitkomst en de achtergrondinformatie bij het publieksonderzoek, werd de wens vanuit de afdeling communicatie om 'persona's' als communicatie strategie toe te passen, helder. Met de kennis vanuit de Whize doelgroep segmentatie en de inzet van externe hulp, is een communicatieplan opgezet dat doelgroepgericht en specifiek is. Niet alleen als het gaat om marketing en communicatie, maar ook inhoudelijk. De afdeling programma en communicatie van De Vaillant zijn in 2022 steeds beter gaan afstemmen. Zo kijken we steeds beter of programma's aansluiten bij één van onze doelgroepen én hoe we deze kunnen benaderen. Zo hebben we steeds meer geprogrammeerd en ingezet op de voor ons belangrijke doelgroepen en worden samenwerkingen afgestemd op de vraag.

Huis-aan-huis

Ook de uitingen die aan de programma's verbonden waren hebben een nieuwe impuls gekregen. Naast online marketing en reguliere verspreiding van drukwerk, werd o.a. een huis-aan-huis folder verspreid in de Schilderswijk en Transvaal. Ruim 20.000 adressen ontvingen een programmaoverzicht van de UIT-week, met daarin specifieke programma's en acties gericht op de wijkbewoners. Dit leverde een volledig uitverkochte UIT week op, met nieuwe [vaste] bezoekers voor De Sociale Tafel en bezoekers die passen binnen de gestelde doelgroepen. Ook kwamen burens binnenlopen om ons te bedanken voor de flyer en gelukkig zien we hen een jaar na dato nog steeds. De inzet van huis-aan-huis verspreiding bleek een behoefte te vervullen. Hoewel het een kostbare manier van verspreiden was, streven we er aan dit minimaal jaarlijks in te zetten om wijkbewoners te informeren en activeren, met specifiek programma-aanbod én acties.

FATIMA
Vrouw met 1001 gezichten
Komedische voorstelling van Mouna Laroussi

ZATERDAG 3 SEPTEMBER | 20.00 UUR

€7,50 (met Oplevaarspas €3,75)
Fatima is een goeie en leuke vrouw, die zegt wat ze vindt, maar ze heeft ook oor voor de mening van anderen. Met een heleboel humor en lef vertelt ze verhalen. Verhalen die ook werkelijk tot leven komen, van het brutale nichtje Bouchra tot de kwetsbare oude Haj. Als je het allemaal niet meer zo goed weet in de wereld, kom dan een uurtje naar die gezellige, goedlachse Fatima.

MUZEIKONTBIJT
5 T/M 9 SEPTEMBER | 9.30 - 11 UUR

€3,50 (met Oplevaarspas €1,75) per persoon*
Geniet van live muziek tijdens een vers ontbijtbuffet met korting! Iedereen is welkom! Reserveer jouw ontbijt nu met de kortingscode 2526 en ontvang 1+1 ontbijt gratis! Scan de QR-code om de korting via de website te bemachtigen of maak een reservering aan de kassa.

*Met de kortingscode ontvang je het tweede ontbijt gratis!

UITWEEK IN DE VAILLANT
2-9 SEPTEMBER

VRIJDAG 2 SEPTEMBER | 20.00 UUR | €2,50 (met Oplevaarspas €1,25)
VOETJES V/D VLOER live on stage! ValsBezig
Around the World met Collin & Aliday. Montage editie.

ZATERDAG 3 SEPTEMBER | 20.00 UUR | €7,50 (met Oplevaarspas €3,75)
FATIMA Vrouw met 1001 gezichten
Komedische voorstelling met lef van Mouna Laroussi.

ZONDAG 4 SEPTEMBER | 13.00 UUR | gratis
DE BEATMOBIEL MET DJ BOOGIEFEVER
Op het Lange Voorhout tijdens de Uitmarkt.

DINSDAG 6 SEPTEMBER | 17.00 UUR
STUDIO'S
Work aan jouw talent! Ben je tussen de 15 en 27 jaar? Loop binnen of reserveer een studio via de website.

WOENSDAG 7 SEPTEMBER | 11.30 UUR | €3,50 (met Oplevaarspas €2,50)
DE SOCIALE TAFEL
Gezellig samen eten. Schuif aan en start het nieuwe seizoen smakelijk!

WOENSDAG 7 SEPTEMBER | 19.00 UUR | gratis
VOETNOOT*
Haags godinnenvoetproefken, filosofie, bijfel en zielewenselen, met Hazi Cange.

DONERDAG 8 SEPTEMBER | 20.30 UUR | €8 (met Oplevaarspas €4)
TIPIKO DEN HAAG
Caribische muziek geïnspireerd door tradities uit Curaçao, Bonaire en Aruba.

5 T/M 9 SEPTEMBER | 9.30 - 11.00 UUR | €3,50 (met Oplevaarspas €1,75)
MUZEIKONTBIJT
Dagelijks vers ontbijtbuffet met live pianomuziek.

DE VAILLANT NODIGT JE UIT!
VAN 2 T/M 9 SEPTEMBER

VOEL JE THUIS
PROEF DE WIJK
SPECIALAANBOD VOOR JOU!

Eet gezellig mee vanaf 9.30 uur en geniet van live optredens tijdens het eten. Je kunt ontbijten tot 11.00 uur.

Met de kortingscode ontvang je:
1+1 ONTBIJT GRATIS
Dagelijks vers ontbijtbuffet met broodjes, sap en muziek.

DE VAILLANT.NL/UIT

DE VAILLANT.NL
#WILF.ASP.MEE!

CULTUUR INCHTRIJL Fonds 1818 **UIT** **DE VAILLANT**

Maandladder

Als nieuwe bezoekers voor het eerst binnenkomen, is de belangrijkste vraag altijd: Wat is er bij jullie te doen? Om hierop in te spelen wordt er sinds september 2022 een maandelijkse ladder gemaakt met daarin de programma hoogtepunten van de huidige en de volgende maand. Deze ladder wordt in huis gemaakt en geprint. Omdat veel last-minute bekend wordt en wijzigt, is het vaak niet mogelijk dit via een vormgever en drukker te laten maken. De ladder wordt ook door vaste bezoekers meegenomen en zij informeren zich aan de hand daarvan verder. De maandladder zal een vast onderdeel blijven van het in huis-communicatieaanbod van De Vaillant, met de wens deze in de toekomst extern beschikbaar te maken en mogelijk voor huis-aan-huis verspreiding.

Horeca

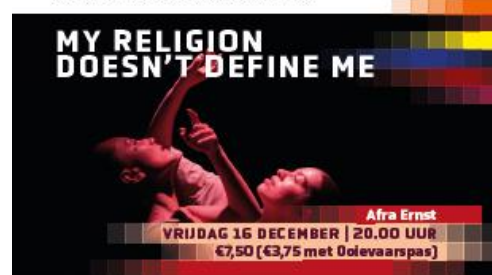
Zoals alle horeca na de pandemie, ging het met het theatercafé van De Vaillant niet zo goed zoals ervoor. Losse eters/horecabezoeker zijn dun en wijd verspreid. Daar staat tegenover dat de vaste groep bezoekers van De Sociale Tafel na de pandemie is gegroeid met minimaal 40% en soms met 60%. Wekelijks ontvangen zij een nieuwsbrief met het menu, maar ook met cultureel aanbod afgestemd op deze doelgroep. Deze wekelijkse mailing, die voor de pandemie een losse mail met het weekmenu was, werd tijdens de pandemie een wekelijks hart onder de riem en is nu een vast onderdeel van de week voor veel bezoekers en een manier om in contact te blijven. Ook zijn er steeds meer wijkpartners die via die weg in contact willen komen met de oudere doelgroep. Daarnaast worden bij programma's maaltijden aangeboden, afgestemd op de doelgroep. Voor een relatief laag bedrag [€10] kan een vaste maaltijd gegeten worden voor aanvang van de voorstelling. Onder de naam: Proef! zijn bezoekers een geheel verzorgd avondje uit.

Voetnoot*

Het bouwen van een publieksgroep vindt ook plaats bij Voetnoot*. Hoewel Voetnoot* geen publieksgroep [persona] heeft, zoals deze in de communicatieplan van De Vaillant zijn beschreven, is er in 2022 veel aandacht en inzet gegaan naar het opbouwen en vasthouden van de vaste bezoekers. Deze worden veelal via de vaste interviewer van Voetnoot*: Hizir Cengiz, bereikt. Omdat in 2022 Voetnoot* eindelijk live plaats kon vinden en bezoekers zo ook de kans kregen met zowel Hizir, zijn gespreksgasten én elkaar na te praten, lukte het om een vaste groep

Suwukono, wat thuis betekent in de West-Afrikaanse taal Mandinka, is een dans-theater-ervaring met verschillende dansstijlen. Ook is het een onderzoek naar de nieuwe ruimte en de innerlijke demonen binnen deze ruimte. Verwacht dus geen traditionele dansvoorstelling, als bezoeker maak je deel uit van de ruimte(s) waar jij en de performers zich tegelijk in begeven.

In deze dansvoorstelling ga je mee in de zoektocht van Afra en Senna waarin ze hun plek binnen de maatschappij proberen te vinden. Je ontdekt de moeilijkheden waar zij tegenaan lopen in de samenleving van nu. Een kwetsbare en krachtige contemporary en hip hop choreografie.

Kunu is een multimediaal project waar woordkunst samenkomt met muziek en animatie. De humorige God Elegua is mensen moe.. Mensen zijn onverteerbaar, koppig en willen niet leren. Mensen zijn zonder dat ze het weten vervloekt door de daden van hun ouders en voorouders. Oftewel ze hebben een Kunu. En zolang mensen dat niet begrijpen, komen ze nooit uit deze vicieuze cirkel.

bezoekers op te bouwen. Deze groep bestaat uit een heel diverse mengeling van doelgroepen. In de zomer maakte Hizir van zijn programma ook een podcast. Samen met De Vaillant en een podcastmaker interviewde Hizir vijf gasten en presenteerde dit op Spotify. De inzet van de podcast en het bereik ervan, hielpen de publieksgroep uit te breiden en bestaande bezoekers vast te houden.

Uitdagingen met nieuwe makers

Doordat De Vaillant werkt met doelgroepen die vaak (nog) nergens een podium vinden, lopen we tegen uitdagingen aan, die op voorhand moeilijk in te schatten zijn. Nieuwe, vaak ook jonge, makers hebben een verwachting van hun traject, dat zich niet goed laat vertalen naar de realiteit. Het maken van een flyer voor een nieuwe maker vraagt veel meer tijd en aandacht dan verwacht en begroot is. Visie en inzicht missen vaak, zodat een nieuwe maker wel kan aangeven wat hij niet wil, maar niet wat hij wél wil. Sturen daarin is moeilijk, omdat we de artiest graag helpen in het vinden van een uiting waar hij zich in herkent en blij mee is. De uitdaging is hierin de balans tussen wat mogelijk en wenselijk is te vinden. De kwaliteit van de uitingen moet goed zijn én voldoen aan de wensen van de maker. Daar zit een spanningsveld waar we nog niet de juiste modus voor hebben gevonden.

DE VAILLANT IN CIJFERS

We hebben in 2022 meer scholen in huis gehad daardoor gaan de cijfers van onderwijs omhoog. Ik denk dat het ligt aan de aantal schoolvoorstellingen die we hebben, dit is echt aan het groeien.

Je ziet ook dat de aantal openbare activiteiten en bezoekers hiervoor ontzettend is toegenomen. Sinds Corona zijn mensen evenementen anders gaan organiseren, je merkt hierdoor ook aantal afname van amateur voorstelling en bezoekers hiervoor.

Toneelgroepen zijn nog voorzichtig met voorstellingen plannen, heel veel moesten het ook naar 2023 verplaatsen omdat ze niet genoeg mogelijkheden hadden om te repeteren. Tegenwoordig krijgt men ook minder subsidie voor amateur voorstellingen.

Verder heel weinig besloten (zakelijke) evenementen, ik denk zelf dat dit ook door Corona komt. Men gaan eerder bijeenkomst online organiseren dan dat ze in grote groepen bij elkaar komen. Je ziet ook dat thuiswerken een nieuwe manier van werken is, waardoor dit soort vergaderingen/bijeenkomsten minder plaats vinden.

PERSONEEL EN ORGANISATIE

Sinds Corona hebben we veel wisselingen gehad in het personeel, veel zieke collega's, mensen zijn veel thuis gaan werken en als ze in huis zijn moesten ze zoveel mogelijk afstand van elkaar houden.

Dit heeft echt impact op de organisatie gehad en je merkt het nog steeds. Saamhorigheid is veel minder geworden, er moet weer balans in de dynamiek van de organisatie komen. In 2022 moesten we echt op zoek naar onze routines en werken aan een sterk team.

Toch merken we dat het gevoelsmatig effect heeft op mensen nu ze weer “normaal” aan de slag moeten. De wereld is veranderd en tegelijk toch niet. Verder merken we dat de ziekteverzuim cijfers nog steeds hoger zijn dan voor de Corona.

De positieve uitkomst van de Corona periode is, is dat we geleerd hebben dat we op verschillende manieren en verschillende samenstellingen kunnen werken en evenementen organiseren. Je gaat buiten de lijntjes denken, een andere werkplek kan inspireren en mensen merken ook dat ze niet altijd fysiek in huis hoeven zijn om hun werk te kunnen verrichten.

DUURZAAMHEID

De Vaillant heeft zich aangesloten bij het Green Key -keurmerk, het grootste duurzaamheidskeurmerk voor de toeristische en recreatieve branche in Nederland en volgt hun stappenplan voor certificering, met als doel het verminderen van de CO2 uitstoot en met name het stimuleren van circulariteit in de horeca en overige energie- en waterbesparing.

FINANCIËN

De Vaillant sluit 2022 af met een negatief resultaat op de exploitatie van € 93.083. Waar het totaal der lasten redelijk de begroting volgt (€ 1.198.365 waar € 1.184.465 was begroot), blijven de inkomsten erg achter. Daar zijn verschillende redenen voor. Wij baseren ons voor de onderstaande toelichting op de begroting en realisatie volgens het format dat OCW gebruikt (H2.3 van de jaarrekening).

De opbrengsten van de horeca, verhuringen en kaartverkoop zijn lager dan begroot (€ 172.825 tegen € 208.500) als gevolg van de naweeën van pandemie en de hoge inflatie waardoor veel van onze bewoners zich minder kunnen veroorloven.

Een deel van de exploitatie wordt betaald uit incidentele middelen. Terwijl de kosten door inflatie zijn gestegen, anderzijds bleven fondsenbijdragen achter bij de prognose. Dit laatste komt enerzijds doordat grote projecten door corona, ziekte van partners, makers en personeel

zijn doorgeschoven naar 2023, en anderzijds doordat het nauwelijks mogelijk was om voor 2022 grote projectaanvragen in te dienen (€ 7.000 i.p.v. € 125.000).

Aan de kostenkant is het saldo van de salarislaster (beheer en deels ook activiteiten) lager dan begroot (€ 239.731 tegen € 268.352), maar de personeelslasten voor activiteiten zijn hoger dan begroot (€ 548.004 tegen € 456.613). Het saldo van beide is hoger. Er is veel extra personeel ingehuurd voor de uitvoering van de programma's. Tenslotte is door de wisseling van zakelijk leider een deel van de salariskosten verschoven naar organisatiekosten.

Dit betekent wel dat de kosten voor de verzuimverzekering in 2023 flink zullen stijgen. En ook zien we dat het niet altijd vervangen van zieken, wel een extra druk op de organisatie heeft gelegd.

De huisvestingskosten (€ 161.454) zijn lager dan begroot (€ 185.000), ondanks een stevige verhoging van de energiekosten. Dat komt o.a. doordat corona er in 2022 voor zorgde dat er veel tijd in (intern) onderhoud kon worden gestopt (t.w.v. € 17.000), een bedrag dat daarmee vrijvalt in de exploitatierekening.

De organisatiekosten zijn € 30.000 hoger dan begroot, veroorzaakt door o.a. hogere accountantskosten, verzekeringspremies, meer (andere) administratiekosten en kosten ICT.

Het grootste verschil in kosten is te vinden in de programmakosten, die € 133.083 bedragen waar € 95.00 was begroot. Dat is o.a. te wijten aan de hoge kosten voor inhuur van aan programma gerelateerd personeel, deels als gevolg van een hoog ziekteverzuim onder vaste medewerkers. Door het grote succes van Voetnoot* zijn er extra voorstellingen gepland, waarvoor geen subsidie beschikbaar was. Ook werden veel kosten gemaakt voor facilitaire zaken, die niet begroot waren en niet door subsidies werden opgevangen.

Tenslotte zijn bij de gemeente veel projectsubsidies aangevraagd, waarbij al het toegezegde geld naar de makers en het project ging, conform het doel van de subsidie. Er waren daarom slechts heel beperkte gelden opgenomen voor overheadkosten. Gezien het beperkt aantal stoelen en de lage ticketprijzen in ons theater betekent dat een flinke eigen bijdrage op elk project. Halverwege het jaar zijn we sterker gaan inzetten op overige projectsubsidies, maar deze vallen vooral vrij in 2023. Voor de in 2022 uitgevoerde projecten kon het echter niet meer veranderd worden. Dat dat in de organisatie tot tekorten leidt, illustreert onze grote afhankelijkheid van externe subsidies voor onze programmering.

Het tekort dat in 2022 werd opgelopen drukt stevig op de financiële gezondheid van De Vaillant. Het vrij besteedbaar eigen vermogen is daarmee verdampt tot € 6.605. Onze bezorgdheid daarover hebben we aan de wethouder voorgelegd.

Vooruitblik naar 2023

In deze onzekere tijden is begroten bijna onmogelijk. Niemand weet wat er met de energieprijzen gaat gebeuren, met de inflatie, de lonen, wat de consequenties zijn voor de huishoudens in Nederland, met name in de wijken die wij bedienen. De begroting voor 2023 is dus niet in steen gebeiteld, is gebaseerd op een veelheid aan nieuwe plannen die van belang zijn voor onze omgeving en voor de organisatie zelf. Desondanks zijn de financiële problemen in

2023 niet voorbij. De quickscan van de gemeentelijke accountantsdienst uit 2020 toont dat de middelen waarmee De Vaillant zijn werk moet doen zeer beperkt zijn en de nood wordt alleen maar hoger. Tegenover een begroot tekort voor 2023 staan nauwelijks nog reserves.

Door een hoognodige maar zeer beperkte versterking van het team, hogere salarissen, inflatie en hogere energieprijzen, verwachtten we een tekort van € 79.150 voor 2023.

De adviescommissie Meerjarenbeleidsplan oordeelde in 2019 dat de artistieke invulling van het theaterprogramma tekortschoot. De afgelopen jaren zet De Vaillant daarom in op meer eigen programmering. De Vaillant ontwikkelt daarmee steeds interessantere content. Maar eigen programmering betekent voor de Vaillant meer kosten, die door het kleine aantal stoelen in de zalen en noodzakelijk lage toegangsprijzen, niet afdoende kunnen worden gedekt door kaartverkoop.

De directie heeft al in 2022 volop ingezet op fondswerving, maar met de negatieve begroting op de achtergrond weten we, dat we zonder versterking van de basis voor 2023 ingrijpende keuzes moeten maken.

- We brengen het budget voor de eigen programmering (zonder projecten waar subsidies tegenover staan) terug van € 50.000 naar € 18.000.
- We zetten in op fondswerving om de programmakosten te beheersen. Op het moment van schrijven zijn fondsbijdragen toegezegd van € 243.700 en € 40.000 gemeentelijke projectsubsidies om programmering te ondersteunen. Met name de fondsbijdragen zijn hoger dan begroot.
- Aan het begin van seizoen 2022 – 2023 heeft De Vaillant na tien jaar een algehele tariefverhoging doorgevoerd die gelijk is aan de huurverhoging, maar ver ligt onder de gemiddelde kostenstijging in 2022. Voor de mensen uit de wijk die dat niet kunnen betalen maken we daarbij op voorhand uitzonderingen. In deze tijden van inflatie en armoede verwacht De Vaillant dat er, ook met een tariefsverhoging, minder opbrengsten uit horeca komen.
- We schuiven groot onderhoud door naar 2024
- We voeren een strak budgetbeheer door, waarbij we alle franje weghalen
- Het 10-jarig jubileum wordt niet grootschalig gevierd

Met alle ontwikkelingen van de afgelopen jaren zetten wij in op extra ondersteuning van de gemeente op het gebied van de hoge energie- en inflatiekosten. Ook spreken we met de wethouder over aanvulling van de reserves die De Vaillant geacht wordt te hebben.